

FIL-PRIM' AWLA TAL-QORTI CIVIL

IMHALLEF

ONOR. GEOFFREY VALENZIA B.A., LL.D.

Seduta ta' nhar it-Tnejn, 25 ta' Marzu, 2002.

Kawza Numru: 43

Citaz. Nru. 2342/98GV

Doc. 221-02

Edwin Siracusa

vs

Karl Schembri u Noel Grima

Il-Qorti.

Preliminari

Rat l-att tac-citazzjoni li permezz taghha gie premess illi fil-harga ta' "*The Malta Independent*" tas-26 ta' Gunju, 1998 deher artiklu bl-isem "*Scout Leader Forced to Resign*" miktub minn Karl Schembri;

Premess li dak inhar li nkiteb l-artiklu in kwistjoni l-editur ta' "*The Malta Independent*" kien Noel Grima;

Premess li tali artiklu fih fatti determinanti li huma foloz u malafamanti fil-konfront ta' l-attur bl-iskop li jesponuh ghad-disprezz u redikolu tal-pubbliku;

Premess illi l-attur bhala l-parti offiza u malafamanti ghandu dritt

ghad-danni kkontemplati fl-artikolu 28 tal-Ligi tal-Istampa.

Ghaldaqstant l-attur talab lil din il-Qorti biex:

1 Tiddikjara li l-artiklu in kwistjoni huwa libelluz u malafamanti fil-konfront ta' l-attur u jesponih ghad-disprezz u r-redikolu tal-pubbliku;

2 Tikkundanna lill-konvenuti jew min minnhom ihalsu lill-attur dik is-somma li tiffissa din l-Onorabbli Qorti bhala danni ghall-malafama b'applikazzjoni tal-artiklu 28 tal-Att XL tal-1974.

Bl-ispejjez, kontra l-konvenuti.

Rat id-dikjarazzjoni ta' l-attur a fol. 3 tal-process;

Rat in-nota ta' l-eccezzjonijiet tal-konvenut Karl Schembri a fol. 10 tal-process fejn eccepixxa:

1. Illi l-kitba in kwistjoni tikkostitwixxi rapport korrett ta' fatti li graw u apprezzament dwarhom;
2. Illi l-attur bl-ebda mod ma jista' jilmenta li gie malafamat ghaliex ma giex identifikat b'ismu u difficilment huwa identifikabbli, hlief min kien gia' jaf bil-kaz, li allura ma tkazax bil-kitba;
3. Il-konvenut gab dak li kellhom xi jghidu z-zewg nahat, wiehed minnhom ic-Chief Commissioner ta' The Scout Association, Joseph Grech, li spjega sewwa l-posizzjoni ghal min irid jifhimha. Ghalhekk, m'hemm xejn malafamanti f'dak li gie ppubblikat pjuttost ic-citazzjoni tidher azzardata;
4. Salv kull eccezzjoni ulterjuri spettanti lill-ecceipjenti.

Rat in-nota ta' eccezzjonijiet tal-konvenut Fr. Noel Grima a fol. 20 fejn eccepixxa:

1. Illi l-kitba in kwistjoni tikkostitwixxi rapport korrett ta' fatti li graw u apprezzament dwarhom;
2. Illi l-attur bl-ebda mod ma jista' jilmenta li gie malafamat ghaliex ma ghex identifikat b'ismu u difficilment huwa identifikabbli, hlief min kien gia' jaf bil-kaz, li allura ma tkazax bil-kitba;
3. Il-konvenut gab dak li kellhom xi jghidu z-zewg nahat, wiehed minnhom ic-Chief Commissioner ta' The Scout Association, Joseph Grech, li spjega sewwa l-posizzjoni ghal min irid jifhimha. Ghalhekk, m'hemm xejn malafamanti f'dak li gie ppubblikat pjuttost ic-citazzjoni tidher azzardata;
4. Salv kull eccezzjoni ulterjuri spettanti lill-ecceipjenti.

Rat l-atti kollha tal-kawza u d-dokumenti ezibiti;

Semghet ix-xhieda bil-gurament;

Semghet lill Avukati difensuri jittrattaw:

TALBA

L-attur qed jitlob li dina l-Qorti tiddikjara li l-artikolu li deher fil-harga ta' The Malta Independent tas-26 ta' Gunju, 1998 taht it-titolu "*Scout Leader forced to resign*" miktub minn Karl Schembri huwa libelluz u malafamanti fil-konfront ta' l-attur u jesponih ghad-disprezz u redikolu

tal-pubbliku; tikkundanna lill-konvenuti jew min minnhom ihallsu lill attur dik is-somma li tiffissa din il-Qorti bhala danni ghal malafama bl-applikazzjoni tal-artikolu 28 ta' l-Att XL tal-1974.

ECCEZZJONIJIET

Il-konvenut Karl Schembri eccepixxa:

1. Illi l-kitba in kwistjoni tikkostitwixxi rapport korrett ta' fatti li graw u apprezzament dwarhom.
2. Illi l-attur bl-ebda mod ma jista' jilmenta li gie malafamat ghaliex ma giex identifikat b'ismu u difficilment huwa identifikabbli, hlief minn min kien gja jaf bil-kaz, li allura ma tkazax bil-kitba.
3. Illi l-konvenut gab dak li kellhom xi jghidu z-zewg nahat, wiehed minnhom ic-Chief Commissioner ta' The Scout Association, Joseph Grech, li spjega sewwa l-posizzjoni ghal min irid jifimha. Ghalhekk m'hemm xejn malafamanti f'dak li gie ppubblikat; pjuttost ic-citazzjoni tidher azzardata.
4. Salvi eccezzjonijiet ohra.

Il-konvenut Fr. Noel Grima irrepeta l-istess eccezzjonijiet tal-konvenut l-iehor Karl Schembri.

PROVI

L-attur fl-affidavit tieghu qal li Schembri kien cempillu xi tlett gimghat qabel deher l-artikolu u hu kien qallu biex ma jxandar xejn in konnessjoni mieghu. L-artikolu deher u diversi tfal u *teachers* mill-iskola fejn jahdem kienu indunaw li l-artikolu jirreferi ghalih. L-artikolu wassal

ghal inkwiet fil-familja tieghu billi ssemma li hu kien qed ikollu relazzjoni ma' mara ohra. Hu qal li l-artikolu kollu, inkluz il-*heading*, huwa malafamanti fil-konfront tieghu. Saritlu hsara kemm fil-professjoni tieghu bhala *teacher* kif ukoll fir-relazzjoni tieghu ma' martu. L-artikolu kien qed jirreferi ghalih ghax fli *scout group* ta' Rahal Gdid biss gew sospizi l-attivitajiet kollha u l-GSL kien hu. Hu cahad li kellu relazzjonijiet intimi ma' mara ohra. Hu kien gie sospiz imbaghad il-Chief Commissioner kien rega irtiraha. Hu ma kienx ha passi kontra Mrs. Vella (ara ittra a fol. 59) ghax il-Commissioner kien tah lura l-uniformi.

Il-konvenut Fr. Noel Grima xehed li Karl Schembri kien investiga dan il-kaz. Fl-artikolu hu kien gab kemm dak li qallu l-attur kif ukoll dak li qallu s-Sur Grech. Hu kien ra l-artikolu qabel ippubblikah. Hu hass li kellu jghid ghaliex il-grupp inghalaq cioe' minhabba r-relazzjoni li kienet ghaddejja. Huma ma semmewx il-post u lanqas l-isem tal-persuna koncernata. L-attur kien persuna pubblika. Hu kien ippubblika fuq dak li qallu min kien ha d-decizjoni biex jaghlaq il-*club*. Hu semma anke affarijiet intimi billi sakemm kienet taffettwa t-tmexxija tal-*group* ta' tfal hass li ghandu jippubblika.

Il-konvenut Karl Schembri xehed li kienu ircevev ittra fuq dan il-*club*. Hu kien kellem lill attur biex jara x'kien qed jgri u dana qallu li kienu qabbdu mieghu. Cempell lill Joseph Grech Chief Commissioner u tah versjoni ohra dwar x'wassel biex il-grupp jaghlaq u semmilu r-relazzjoni li kellu l-attur ma wahda mill-assistenti li waslet ghad-*dismissal* ta' l-attur. Hu hass li kellu jaghti r-raguni ghaliex ittiehdet dika d-decizjoni. L-attur kien qallu li tkecca u hu kien irrapporta hekk fil-gazzetta. Ir-relazzjoni ta' l-attur ma l-assistenti kienet giet konfermata mill Commissioner. L-attur ma kienx semmilu dina r-relazzjoni. Fl-artikolu ma semmiex lill attur b'ismu.

Rita Pace xehdet li ma kienitx qrat l-artikolu. Hi u r-ragel taghha

għandhom proceduri ta' separazzjoni u r-ragel uza l-artikolu kontra tagħha. Il-kontenut tal-artikolu mhux minnu.

Joseph Massa xehed li hu hadha li l-artikolu kien qed jirreferi għall-attur. Il-kontenut ta' l-artikolu ma kienx korrett. Hu qatt ma osserva xejn hazin fil-komportament ta' l-attur bhala *scout leader*. Hu kellu zewg itfal tahtu.

Lino Bonnici xehed li l-attur kien wiehed minn li *scout leaders* tieghu. Hu ma ra xejn hazin fil-komportament ta' l-attur. Hu *district commissioner* ta' li *scouts* u l-attur jigi tahtu. Hu kien qara l-artikolu u mill-ewwel hadha li kienu qed jirreferu għal attur. Mhux veru li l-attur kien gie imgieghel jirriżenja, u ma giex sospiz. Kienet saret investigazzjoni u ma kien irrizulta xejn. L-attur imbagħad irriżenja għax ma setgħax ikompli hekk.

Annabelle Cassar xehdet li kellha t-tfal tagħha fli-*scouts*. Hi dejjem rat lill attur bhala ragel eżemplari fil-komportament tieghu fli-*scouts*.

Joseph Grech, Chief Commissioner ta' li *scouts*, xehed li kienu qed isiru certi allegazzjonijiet u kellhom jinvestigaw fl-interess tat-tfal. L-allegazzjoni kienet li l-attur flimkien ma wahda mill-*leaders* (Mrs. Pace) ma kienx qed jagħti eżempju tajjeb lit-tfal. Kienu rcevev dikjarazzjoni ffirmata minn Anna Vella li fuqha kellhom jiehdu passi (ara ittra a fol. 49-50). Hu kien kellem ukoll lir-ragel ta' Mrs. Pace izda haseb li dana ried ipattiha lill martu minn dak li qallu. Kien kellmu hu Mrs. Pace, Lawrence Sultana, li kien talbu biex lill ohtu ikecciha mill li *scouts*. L-attur kien bagħatlu xi ittri li wiehed ma tantx jiehu pacir bihom, imma ma kienx irrispondih (ara Dok a fol. 56 et seq). Kienu talbu lill attur u lill Mrs. Pace biex iwarrbu minn hemm izda dawn kienu qalulhom li dawn l-affarijiet ma kienux ser ikomplu. L-attur qatt ma accetta l-allegazzjonijiet li kienu qed isiru fil-konfront tieghu. Eventwalment Mrs.

Pace irrezenjat mill li *scouts*. Hu jaqbel ma' l-artikolu fejn qalu li huma kienu tawh ultimum lill attur. L-attur kien offra li jirrizenja u huma tawh zmien biex jaghmel hekk. B'din ir-rizenja l-attur kien spicca ghall kollox. Jista' jkun li l-attur qallu li Mr. Pace kellu nkwieta mal mara u ried jiffa' dell fuq l-attur.

Anna Vella ikkonfermat id-dikjarazzjoni li hemm a fol. 49 u 50 tal-process u xehdet li l-ewwel kienet bdiet tisma kummenti mit-tfal dwar l-attur u Mrs. Pace. Imbaghad darba dan kien gie d-dar taghhom ma' Mrs. Pace u r-ragel ma kienx ha pjacir bil-kunfidenzi li kien qed jaghtiha l-attur lill Mrs. Pace. It-tifel taghha kien jghidilha b'dawn il-kunfidenzi li kienu jsiru anke waqt il-kampijiet. Hi kienet prezenti meta f'Ghawdex Mrs. Pace bdiet turi l-*underwear* li kienet xtrat. Hi kienet qalet lis-Sur Grech b'dak li kien qed jigri. Dwar il-kwistjoni tal vjagg l-Ingilterra, hi riedet titla mat tifel biex jibqa' taht ghajenjha. Hi riedet li t-tifel jaqta' t-ticket mal NSTS. Hi kellha wkoll incident ma' Mrs. Pace. Hi ma kellha ebda hbiberija mar-ragel ta' Mrs. Pace.

KONSIDERAZZJONIJIET

L-attur hassu malafamat bl-artikolu li deher fil-harga tal-gurnal *The Malta Independent* tas-26 ta' Gunju, 1998 fil-pagna ta' wara, taht it-titolu "*Scout Leader forced to resign*" miktub minn Karl Schembri.

Il-konvenuti qed ighidu li l-kitba in kwistjoni tikkostitwixxi rapport korrett ta' fatti li graw u apprezzament dwarhom u l-artikolu jgib dak li kellhom xi jghidu z-zewg nahat; inoltre l-attur ma giex identifikat b'ismu u difficilment kien identifikabbli.

Fil-fatt l-artikolu jitkellem dwar "*the forced resignation of a married scout leader over an alleged relationship with a female helper*". L-artikolu imbaghad igib x'qallhom l-attur dwar dana l-kaz; x'kienu

L-allegazzjonijiet; u x'qallhom ic-*Chief Commissioner* Joseph Grech.

L-allegazzjonijiet li kienu saru jinsabu fid-dikjarazzjoni li ghamlet Anna Vella li tinsab a fol. 49-50 tal-process li hija kkonfermat fil-Qorti bil-gurament. L-attur cahad l-allegazzjonijiet maghmula kontra tieghu.

Il-konvenut Fr. Noel Grima xehed li huma ma semmewx il-post u lanqas l-isem tal-persuna koncernata u kienu ppublikaw fuq dak li qallhom min kien ha d-decizjoni li jaghlaq il-*club*. Il-konvenut Schembri xehed li hu hass li kellu jaghti r-raguni ghaliex ittiehdet id-decizjoni li jinghalaq il-*club*. Din ir-raguni cioe' r-relazzjoni ta' l-attur mal assistenti, kienet giet konfermata mill *Commissioner*.

Illi skond is-sentenzi tal-Qorti Ewropeja dwar id-Drittijiet tal-Bniedem "*The essential function which the press fulfils in a democratic society is to act as a 'public watchdog' in imparting information of serious public concern (Goodwin v U K 27.3.1996). Although the press must not overstep certain bounds, in particular in respect of the reputation and rights of others, its duty is nevertheless to impart information and ideas on all matters of public interest (Jersild v Denmark 23.9.94, De Haes and Giljels v Belgium 24.2.1997 ECHR).*

Article 10 of the European Convention on freedom of expression is applicable not only to information or ideas that are favourably received or regarded as inoffensive or as a matter of indifference, but also to those that offend, shock or disturb the State or any sector of the population (Handyside v U K 7.12.76). Article 10 of the Convention does not guarantee a wholly unrestricted freedom of expression even with respect to press coverage of matters of serious public concern. Under the terms of para 2 of the article, the exercise of this freedom carries with it "duties and responsibilities" (bhal f'dana l-kaz) "for the protection of the reputation or rights of others".

By reason of these “duties and responsibilities” inherent in the exercise of the freedom of expression, the safeguards afforded by Article 10 to journalists in relation to reporting on issues of general interest is subject to the proviso that they are acting in good faith in order to provide accurate and reliable information in accordance with the ethics of journalism (Goodwin judgement u Fressoz and Roire judgment).

Fil-kaz in ezami l-konvenuti mxew fuq ittra li kellhom ta' Anna Vella. Huma nvestigaw il-kaz billi kellmu lill attur biex jiehdu l-versjoni tieghu u kellmu wkoll lis-superjur tieghu cioe' lic-*Chief Commissioner* li kkonfermalhom certi fatti li l-konvenuti eventwalment ippubblikaw. Huma semmew fil-gazzetta r-relazzjoni li kien hemm bejn l-attur u l-*helper* billi din giet konfermata mill-*Commissioner* u billi kienet teffettwa t-tmexxija tal-*group* u tat-tfal. Ic-*Chief Commissioner* kien ghamel investigazzjoni fuq dana l-kaz u bhala rizultat kien ta' ultimatum lill-attur biex jirrizenja.

L-iskop tal-artikolu ma kienx biex jimmalfama lill xi hadd imma biex tinghata r-raguni li wasslet biex inghalaq il-*club*. L-artikolu ngab fuq il-pagna ta' wara u mhux b'mod sensazzjonali. Lanqas ma ssem mew postijiet direttament u lanqas ismijiet, ghalkemm fic-cirkolu limitat fejn kienu qed isiru l-affarijiet, setghet tigi identifikata l-persuna.

Il-fatti rapportati ma qaluhomx il-konvenuti minn zniedhom izda kienu bazati fuq dikjarazzjoni ta' Anna Vella li waslet ghandhom. Kellhom il-konvenuti l-obbligu li jivverifikaw dwar il-verita' tal-allegazzjonijiet li kienu qed isiru ? Il-Qorti hi tal-fehma fil-kaz in ezami l-konvenuti ghamlu l-investigazzjonijiet li hassew li fic-cirkostanzi kien hemm bzonni. Kellmu lill-attur u taw il-versjoni tieghu fil-gazzetta. Imma aktar minn hekk huma kellhom konferma mill-oghla awtorita' fil-*club* li l-fatti li kellhom kienu vera u li kienu graw, ghalhekk huma kienu ntitolati li

jippubblikaw billi dina kienet materja ta' interess pubbliku. Huma ma kienux obbligati wkoll li jivverifikaw oltre minn hekk ghax altrimenti kienet tispicca l-funzjoni ta' l-istampa li tagixxi bhala "*public-watchdog*" (Goodwin judgement). Wara kollox lanqas ma jirrizulta li l-attur ha xi passi kontra Anna Vella li ghamlet dawk l-allegazzjonijiet. Il-Qorti ghalhekk hi tal-fehma li l-konvenuti ragjonavolment kellhom jaccettaw dak li qallhom il-*Commissioner* dwar il-fatti, u ma kellhomx ghalfejn jinvestigaw oltre imma jippubblikaw. Il-Qorti m'ghandiex ghaliex tiddubita' f'dana l-kaz il-*buona fede* tal-konvenuti.

DECIZJONI

Ghal dawn il-motivi l-Qorti tiddeciedi billi tilqa' l-eccezzjonijiet tal-konvenuti u tichad it-talba ta' l-attur bl-ispejjez kontra tieghu.

ONOR. IMHALLEF GEOFFREY VALENZIA B.A., LL.D

**Frankie Mercieca
Deputat Registratur.**

